

Dosarul nr.2ra-299/22
2-19100494-01-2ra-04032022

Prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: G. Stratulat)
Instanța de Apel - Curtea de Apel Chișinău (jud.: M. Anton, I. Secrieru, L. Pruteanu)

ÎN C H E I E R E

13 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Jelezova Maria, reprezentată de avocatul Russu Vitalie,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Jelezova Maria, succesor a Mariei Lazareva împotriva Băncii Comerciale „Unibank” Societate pe Acțiuni, Societatea cu Răspundere Limitată „Jemciujina” Ivanciuc Nicolai, Guboglo Constantin privind declararea nulității absolute a actelor, repunerea părților în poziția anterioară,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2021, prin care s-a respins apelul declarat de Jelezova Maria și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 martie 2021,

c o n s t a t ă :

La 14 decembrie 2018, Lazareva Maria a depus cererea de chemare în judecată împotriva BC „Unibank” SA, „Jemciujina” SRL și Ivanciuc Nicolai privind declararea nulității absolute a contractului de credit nr. 109/13 din 06 septembrie 2013, încheiat între SRL „Jemciujina” și BC „Unibank” SA, a procesului verbal al adunării generale a fondatorilor SRL „Jemciujina” din 30 iulie 2013, a acordul adițional nr. 1 la contractul de credit nr. 109/13 din 30 iunie 2013, cu revenirea părților la poziția inițială.

În motivare Lazareva Maria a invocat că potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 06 septembrie 2004, a dobândit cota de participație de 50% din SRL „Ceadvincom” o cotă egală a participației fiind deținută de asociatul și administratorul Guboglo Constantin.

În luna februarie 2005, s-a desfășurat adunarea generală a asociaților SRL „Ceadvincom” în cadrul căreia s-a decis schimbarea administratorului societății, iar după o perioadă de timp, o dată cu apariția necesităților de dezvoltare a companiei, urmare a discuțiilor cu asociatul Guboglo Constantin, s-a decis contractarea unui credit bancar pentru a acoperi necesitățile de dezvoltare și, astfel, la 14 iulie 2005, s-a dispus petrecerea adunării generale ale membrilor fondatori și prin acordul unanim al fondatorilor Lazareva Maria și Guboglo Constantin, consemnat în procesul-verbal al ședinței, s-a decis adresarea unei solicitări privind contractarea unui credit bancar.

Astfel, pentru a beneficia de credit s-au adresat la BC „Unibank” SA cu solicitarea de acordare a sumei de 6 000 000 lei, iar în urma prezentării și studierii actelor, banca a decis acordarea creditorului în mărime solicitată și la 12 august 2005, SRL „Ceadvincom” în calitate de împrumutat, reprezentată de administratorul Ivanciuc Nicolai și BC „Unibank” SA, în calitate de împrumutător, a fost semnat contractul de împrumut cu nr. 204/05, prin care s-a acordat un credit în mărime de 6 000 000 lei, cu termenul de scadență până la 12 august 2006.

Pentru garantarea executării la 18 august 2005 părțile au semnat contractul de ipotecă prin care au grevat bunurile ce aparțineau societății, acesta fiind înregistrat la autoritatea publică la 19 august 2005.

Fondatorii unanim au decis contractarea împrumutului, ambii exprimându-și consimțământul și pentru constituirea ipotecii.

Reclamanta a indicat că mijloacele financiare acordate conform contractului de împrumut nr. 204/05 din 18 august 2005 au fost restituite în termen băncii, totodată fiind radiată și grevarea cu ipotecă, iar în luna mai 2006 a fost desfășurată adunarea generală a asociaților SRL „Ceadvincom” și cu votul unanim al asociaților, consemnat în decizia și procesul-verbal din 02 mai 2006, s-a decis schimbarea denumirii societății din SRL „Ceadvincom” în SRL „Jemciujina”, actele fiind înregistrate la autoritatea publică competentă.

La 01 februarie 2011, a dispus convocarea adunării generale a fondatorilor SRL „Jemciujina” și prin acordul comun al asociaților, consemnat în procesul-verbal al adunării generale, s-a decis contractarea unui nou credit bancar în valoare de 5 000 000 lei.

Astfel, la 19 aprilie 2011 BC „Unibank” SA a acordat SRL „Jemciujina” un credit în mărime de 5 000 0000 lei, cu termenul de scadență la 19 aprilie 2013.

Pentru garantarea executării a obligațiilor din contractul indicat, părțile au semnat și contractul de ipotecă, fiind grevate bunurile ce aparțin societății, menționând că fondatorii unanim au decis contractarea împrumutului indicat, ambii exprimându-și consimțământul și pentru constituirea ipotecii.

Mijloacele financiare alocate prin contractul de împrumut nr.36/11 din 19 aprilie 2011, au fost restituite băncii fără întârziere, a fost radiat dreptul de ipotecă, iar aproximativ în luna noiembrie 2018 a aflat că BC „Unibank” SA intenționează să scoată la vânzare bunurile ce aparțin cu drept de proprietate SRL „Jemciujina”, fapt dedus din acțiunea aflată pe rolul Judecătoria Ceadr-Lunga, la cererea de chemare în judecată depusă de BC „Unibank” SA împotriva SRL „Jemciujina” și Ivanciuc Nicolai prin care s-a solicitat încasarea datoriei formate în temeiul contractului de împrumut nr. 109/13 din 06 septembrie 2013.

Reclamanta a susținut că prin hotărârea Judecătoria Ceadr-Lunga din 15 decembrie 2016, s-a dispus încasarea în mod solidar de la SRL „Jemciujina” și Ivanciuc Nicolai în beneficiul BC „Unibank” SA a datoriei în mărime de 5 651 725,26 lei.

La 14 iulie 2013, a fost desfășurată adunarea generală a asociaților SRL „Jemciujina” în ordinea de zi fiind pusă solicitarea unui credit și conform procesului-verbal al adunării, ambii asociați au decis unanim de a solicita un credit și acceptarea constituirii gajului cu titlu de garanție.

Conform procesului-verbal Lazareva Maria a fost aleasă ca secretar al adunării generale, participând concomitent și administratorul companiei Ivanciuc Nicolai, iar în baza deciziei și a procesului-verbal menționate, SRL „Jemciujina”, în calitate de împrumutat, reprezentată de administratorul Ivanciuc Nicolai, și BC „Unibank” SA, în calitate de

împrumutător, au semnat contractul de împrumut din 06 septembrie 2013, nr. 109/13, prin care ultimii au acordat un credit în mărime de 4 000 000 lei, ulterior fiind semnat suplimentar un acord adițional, prin care SRL „Jemciujina” urma să restituie băncii suma de 4 200 000 lei.

Reclamanta a invocat că Lazareva Maria nu a participat la adunarea generală a SRL „Jemciujina” din 30 iulie 2013, nu a aplicat nici o semnătură pe procesul-verbal și nici pe decizie, nu a fost înștiințată despre data, locul și ora petrecerii ședinței respective și toate evenimentele au avut loc în lipsa sa, pentru a obține în mod fraudulos acordarea împrumutului, motive pentru care consideră că procesul-verbal și decizia asociaților „Jemciujina” SRL din 30 iulie 2013 este fals și nul, iar contractul de creditare contestat a fost încheiat cu încălcarea normelor imperative ale legii.

Reclamanta a solicitat declararea nulității absolute a contractului de credit nr. 109/13 din 06 septembrie 2013, încheiat între SRL „Jemciujina” și BC „Unibank” SA, a procesului-verbal al adunării generale a fondatorilor SRL „Jemciujina” din 30 iulie 2013, a acordul adițional nr.1 la contractul de credit nr. 109/13 din 30 iunie 2013, cu revenirea părților la poziția inițială.

Prin încheierea protocolară a primei instanțe din 29 septembrie 2020 a fost admisă succesiunea în drepturi procesuale a reclamantei Lazareva Maria, fiind înlocuită cu Jelezova Maria.

Prin încheierea protocolară a primei instanțe din 12 februarie 2021 s-a dispus atragerea în proces în calitate de copârât a lui Guboglo Constantin.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 martie 2021, acțiunea depusă de Jelezova Maria, succesor a Mariei Lazareva împotriva BC “Unibank” SA, SRL “Jemciujina”, Ivanciuc Nicolai, Guboglo Constantin privind declararea nulității absolute a actelor, repunerea părților în poziția anterioară, s-a respins.

Pentru a hotărâ astfel, instanța a reținut că atât contractul de credit nr.109/13 din 06 septembrie 2013 cât și acordul adițional nr.1 din 19 decembrie 2013, au fost semnate de către reprezentantul SRL „Jemciujina”, administratorul Ivanciuc Nicolai.

Sancțiunea nulității absolute reglementate la art. 220 alin.(1) Cod civil, este o consecință a încălcării normelor imperative intervine, dacă legea nu prevede altfel.

Instanța a constatat că în susținerea acțiunii reclamanta a invocat argumentul precum că procesul verbal al adunării generale a fondatorilor SRL „Jemciujina” din 30 iulie 2013 este fals și nu reprezintă voința fondatorilor de a contracta creditul de la BC ”Unibank” SA.

Potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/3-R525 din 02 octombrie 2019, semnăturile identificate în partea dreaptă a înregistrării dactilografiate- „Secretar al ședinței”, pe a doua pagină a procesului verbal fără număr al Adunării Generale a Asociaților din 30 iulie 2013; în rubrica „Persoanele responsabile de implementarea protocolului” în partea de mijloc a celei de-a doua pagină a procesului verbal fără număr a Adunării Generale a Asociaților din date de 26 noiembrie 2013 nu este făcută/realizată de Lazareva Maria și nici de Jelezova Maria

Astfel, reieșind din concluziile raportului de expertiză 34/12/3-R525 instanța de judecată a reținut că semnăturile din procesul-verbal al adunării generale din 30 iulie 2013 și 19 decembrie 2013, nu aparțin asociaților Lazareva Maria și nici de Jelezova Maria

Pentru aceste motive, instanța de judecată admite că contractul de credit nr.109/13 din 06 septembrie 2013 cât și acordul adițional nr.1 din 19 decembrie 2013, au fost semnate de către reprezentantul SRL „Jemciujina”, administratorul Ivanciuc Nicolai, cu depășirea împuternicirilor prevăzute de lege.

Instanța de fond a conchis că în temeiul art. 76 alin. (1) al Legii privind societățile cu răspundere limitată, administratorul societății poartă răspundere materială deplină pentru prejudiciile cauzate de el societății, inclusiv prin plăți ilegale făcute asociaților.

Respectiv, încheierea unui act juridic de către administratorul societății nu constituie temei de constatare a nulității actului, dar angajează răspunderea civilă a acestuia pentru prejudiciul cauzat societății prin actul defectuos.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 25 martie 2021, Jelezova Maria, succesor a Mariei Lazareva a declarat apel solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 martie 2021 și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2021, s-a respins apelul declarat de Jelezova Maria și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 martie 2021.

La 06 ianuarie 2022, Jelezova Maria, reprezentată de avocatul Russu Vitalie, succesor a Mariei Lazareva a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2021 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanței, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivare a invocat că hotărârea instanței de fond și decizia instanței de apel sunt neîntemeiate și nefondate lipsite de suport juridic.

La momentul emiterii soluțiilor, instanțele nu au examinat obiectiv și elucidat pe deplin toate probele pertinente și concludente care au importanță nemijlocită pentru examinarea obiectivă a litigiului, nu a studiat profund esența problemei, aplicând eronat normele materiale cât și procedurale, și internaționale.

Contractul de credit din 06 septembrie 2013 dintre SRL „Jemciujina” și BC „Unibank” SA, a fost încheiat cu încălcarea normelor Legii privind societățile cu răspundere limitată, precum și a normelor Codului civil, și este lovit de nulitatea absolută, deoarece adunarea generală a asociațiilor SRL „Jemciujina”, s-a petrecut în lipsa reclamantei ca cofondator, și respectiv ultima nu a aplicat nici o semnătură pe actele prezentate la bancă.

În temeiul art.72 din Legea privind societățile cu răspundere limitată nr.135 din 14 iunie 2007 administratorului societății este obligat să efectueze actele de gestiune a societății necesare atingerii scopurilor prevăzute, dar nici de cum să încheie acte care ar prejudicia în mod direct interesele agentului economic, prin prezentarea instituției financiare acte false, astfel depășindu-si atribuțiile de serviciu.

La caz, era necesară adoptarea hotărârii adunării generale a asociațiilor SRL „Jemciujina”, prin care să fie exprimat expres acordul de a încheia contract de creditare bancar, acare constituie manifestarea de voință de a încheia actul juridic respectiv.

Votarea proiectului în lipsa unui cofondator al agentului economic, precum și adoptarea deciziei de solicitare creditului, nu înlocuiește, nu poate fi apreciat ca manifestare de încheierea a creditului. Astfel, decizia și procesul verbal fiind emise cu încălcări fundamentale a normelor materiale, pentru că nu a fost semnat și nici nu a participat a această ședință a asociațiilor.

Atât instanța de apel cât și instanța de fond la au aplicat eronat normele de drept material și se contrazic în argumentele care au stat la baza emiterii soluției.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 11 noiembrie 2021.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la

data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cererea de recurs a fost declarată la 06 ianuarie 2022, respectiv în termenul prevăzut de art. 434 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 04 martie 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimațiilor recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii, fiind recepționat la 09 martie 2022 potrivit avizului de recepție de la fila dosarului 189-192.

Până la data examinării recursului, intimatul referință nu a depus.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din

partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Jelezova Maria, reprezentată de avocatul Russu Vitalie, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Jelezova Maria, reprezentată de avocatul Russu Vitalie.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Victor Burduh